
Vergaderjaar 2018–2019

21 501-02

Raad Algemene Zaken en Raad Buitenlandse Zaken

AD

BRIEF VAN DE MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN

Aan de Voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 21 december 2018

Hierbij bied ik u de geannoteerde agenda aan voor de Raad Algemene Zaken van 8 januari 2019.

De Minister van Buitenlandse Zaken,
S.A. Blok

GEANNOTEEERDE AGENDA RAAD ALGEMENE ZAKEN VAN 8 JANUARI 2018

RAAD ALGEMENE ZAKEN

MFK

De Raad Algemene Zaken (RAZ) zal de voortgang bespreken in de onderhandelingen over het EU Meerjarig Financieel Kader (MFK) voor 2021–2027. Naar verwachting zal de Raad kort terugblikken op de Europese Raad (ER) bespreking over het MFK op 13 december jongstleden. De ER riep het Roemeense Voorzitterschap op een oriëntatie op het verdere onderhandelingsproces te ontwikkelen met het oog op een MFK akkoord in de herfst van 2019. De RAZ zal zodoende naar verwachting vooruitblikken op de onderhandelingen onder het Roemeense Voorzitterschap. Onder het Oostenrijkse Voorzitterschap is hiertoe stapsgewijs een *negotiating box* opgebouwd. Deze *negotiating box* moet alle budgettaire en politieke beslispunten bevatten die nodig zijn voor een integraal akkoord over het MFK en een nieuw Eigenmiddelen Besluit. Er wordt geen nieuwe versie van de *negotiating box* verwacht voor deze RAZ.

Het krachtenveld blijft onveranderd complex en is ten opzichte van eerdere RAZ en ER bespreking in december niet significant gewijzigd. Lidstaten zullen zich blijven concentreren op een optimale onderhandelingsbasis die voor hen de belangrijke elementen en opties bevat. De Nederlandse inzet is gericht op een modern en financieel houdbaar MFK, dat de lasten eerlijk verdeelt. In het onderhandelingsdocument komen deze aspecten op diverse plaatsen terug, zowel in de horizontale elementen als onder de verschillende beleidsterreinen. In het verslag van de RAZ van december is tevens een appreciatie van de *negotiating box* opgenomen (Kamerbrief 2018Z23913). De inzet in deze RAZ zal hierop voortbouwen en zodoende de Nederlandse boodschap versterken. Daarnaast zal Nederland bepleiten dat de onder het Oostenrijkse Voorzitterschap bereikte *negotiating box* de basis vormt voor de onderhandelingen over de verschillende opties en uitgangspunten die hierin uiteen zijn gezet. De kabinetsappreciatie van de Commissievoorstellen (Kamerstuk 21 501-20 nr. 1349) en de relevante BNC-fiches vormen de basis voor de Nederlandse inbreng.

Programma Roemeens Voorzitterschap

Het Roemeens Voorzitterschap zal een presentatie geven van zijn voorzitterschapsprogramma aan de RAZ, met de titel «Cohesie, een gedeelde Europese waarde». Twaalf jaar na toetreding is dit het eerste voorzitterschap van Roemenië. Hiermee opent Roemenië het trio-voorzitterschap voor het komende anderhalf jaar samen met Finland en Kroatië. De aandacht in het programma gaat uit naar een viertal prioriteiten: versterken van convergentie in de EU, veiligheid, een sterk buitenlands optreden en een Europa van gedeelde waarden. Het Roemeens Voorzitterschap vindt plaats in een periode van belangrijke beslissingen en ontwikkelingen die het voorzitterschap in grote mate zullen beïnvloeden, namelijk de uittreding van het Verenigd Koninkrijk, de onderhandelingen over het MFK en de verkiezingen van het Europees parlement (EP). Het kabinet onderschrijft de inzet van het Roemeens Voorzitterschap om allereerst in te zetten op het afronden van lopende prioritaire onderhandelingen, voor de verkiezingen van het EP. Daarnaast deelt het kabinet de inzet van het trio-voorzitterschap dat het programma wordt gestuurd door de prioriteiten voor de komende vijf jaar die de ER in juni 2019 zal vaststellen in de zogenaamde «Strategische Agenda». Deze

Strategische Agenda wordt voorbereid met een discussie over de toekomst van de EU tijdens de informele ER in Sibiu op 9 mei 2019.

Lunchbespreking «betere communicatie over Europa naar de burger»

Uit de maatschappelijke consultaties over de toekomst van de Europese Unie, die de 27 lidstaten en de Europese Commissie afgelopen maanden hebben uitgevoerd, blijkt de behoefte te bestaan om de EU en burgers dichter bij elkaar te brengen. Het betreft o.a. het vergroten van de kennis over de werking van EU, de Europese besluitvormingsprocedures en de betekenis daarvan voor burgers en bedrijven. Tijdens de lunchbespreking zal worden ingegaan op de betrokkenheid van de burger bij de EU, en hoe deze kan worden vergroot. Het kabinet staat voor dat de uitkomsten van de maatschappelijke consultaties mede als inbreng dienen voor de discussie over de toekomst van de EU tijdens de informele Europese Raad in Sibiu, Roemenië, op 9 mei 2019. Het kabinet neemt de uitkomsten van de eigen nationale maatschappelijke consultaties tevens mee in de bredere beschouwing op de toekomstige ontwikkelingen van de EU en de Nederlandse inzet. Dit zal uiteen worden gezet in de kamerbrief betreffende de «Staat van de Europese Unie». Het kabinet heeft uw Kamer onlangs per brief geïnformeerd over de uitkomsten van deze consultaties (Kamerstuk 21 501-20 nr. 138).

Actieplan desinformatie

Op 5 dec jl. heeft de Commissie, conform conclusies van de ER van 28-29 juni 2018, een actieplan voor een gecoördineerde aanpak van desinformatie gepresenteerd. Dit actieplan zal tijdens de RAZ van 8 januari worden toegelicht. De ER van 12 – 13 december onderstreepte de noodzaak voor een adequaat antwoord op het opzettelijk, grootschalig en systematisch verspreiden van desinformatie, ook als onderdeel van hybride oorlogsvoering, met waarborging van fundamentele rechten. Ook riep de ER op tot een spoedige en gecoördineerde implementatie van het actieplan met het oog op het versterken van de Europese weerbaarheid tegen desinformatie.

Zoals op 13 december 2018 aan uw Kamer is gecommuniceerd middels de brief inzake desinformatie en eerlijke en vrije verkiezingen, hecht het kabinet aan een gecoördineerde aanpak van desinformatie, zoals ook uitgedragen tijdens de ER van juni 2018, waarbij in de eerste plaats een rol is weggelegd voor niet-gouvernementele actoren zoals de media en online platforms. Vrijheid van meningsuiting en onafhankelijkheid van de pers moeten daarbij te allen tijde gewaarborgd zijn. De overheid heeft een rol in het geval dat de nationale veiligheid en politieke stabiliteit in het geding komen door desinformatie. Daarnaast staat het kabinet positief tegenover het feit dat online platforms en vertegenwoordigers van de advertentie industrie op 26 september jl. een gemeenschappelijke gedragscode hebben opgesteld inzake online desinformatie, aangezien hiermee deze organisaties de sociale mediabedrijven zelf hun verantwoordelijkheid tonen in de aanpak van desinformatie. Mede in navolging van de motie Kwint/Yesilgöz-Zegerius, heeft het kabinet deze standpunten de afgelopen maanden actief uitgedragen bij gesprekspartners in Brussel en andere Europese hoofdsteden. Het kabinet is verheugd te vernemen dat de kern van de Nederlandse positie in het Actieplan is overgenomen. Het betreft bijv. het belang van vrijheid van meningsuiting als kernwaarde van de EU, de essentiële rol van platforms, media en maatschappelijk middenveld, de focus op het analyseren van trends (of campagnes) van desinformatie, in plaats van op individuele nieuwsuitingen. De nadruk van de StratCom Task Forces komt hierbij voorts te liggen op landen in het oosten en zuiden van Europa, die om een actieve rol van de Unie vragen.

Uw Kamer zal conform de reguliere procedure een nadere kabinetsappreciatie ontvangen in de vorm van een BNC-fiche.